

ביאור בדרך אפשר

1 מהשתלשלות, אור בלתי מגבל, הרי גם באם היו בפנים,
 2 הִיָּה ביִכְלָתָם לְהַאִיר בְּרִשּׁוֹת הַרְבִּיּים²⁶ (פִּיּוֹן שֶׁהָאֹר שְׁלֵהֶם
 3 הוּא אֹר בְּלִתי מְגַבֵּל) ולמה תיקנו חכמים שנות חנוכה יעמדו דווקא
 4 בחוץ.?

5 ובפֶּרֶט לְפִי מַה שֶׁנִּתְבָּאָר

6 לְעֵיל (בְּדַבּוּר הַמִּתְחִיל 1
 7 'פְּדָה בְּשָׁלוֹם'²⁷) בְּעֵנִין 2
 8 הַחֲלוּק הַהַבְדֵּל בֵּין הַבְּרוּר 3
 9 הַפְּרֵדָה הַטּוֹב מֵהָרַע שֶׁבְּעוֹלָם 4
 10 וְהַעֲלָאת נִיצוּצוֹת הַקְּדוּשָׁה 5
 11 שֶׁנִּפְּלוּ בְּדַבְרִים גַּשְׁמִיִּים עַל- 6
 12 יְדֵי הַגְּלוּי שֶׁל הָאֹר הָאֱלוּקִי 7
 13 שֶׁהָאִיר בְּמִשְׁפָּן לְהַבְּרוּר 8
 14 שֶׁל הַטּוֹב וְהַקְּדוּשָׁה שֶׁבְּגַשְׁמִיּוֹת 9
 15 עַל-יְדֵי הַגְּלוּי שֶׁהָאִיר 10
 16 בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, דִּהְבְּרוּר 11
 17 שֶׁעַל-יְדֵי הַגְּלוּי דִּמְשָׁפָן 12
 18 הִיָּה (כְּמוֹ) בְּרוּר בְּדָרָךְ 13
 19 מְלַחְמָה, תוֹךְ מַגַּע יָשִׁיר עִם 14
 20 הָרַע וְהַגַּשְׁמִיּוֹת שֶׁהִמְשִׁיפָן 15
 21 הִיָּה מְהֵלֶךְ בְּמִדְבָּר שֶׁהוּא 16
 22 מְקוֹם "נַחֲשׁ, שָׂרָף וְעַקְרָב" שֶׁהוּא 17
 23 הַיַּפֵּן הַקְּדוּשָׁה בְּכַדֵּי לְבַר 18
 24 וְלַהַעֲלוֹת אֶת הַנִּיצוּצוֹת 19
 25 שֶׁנִּפְּלוּ לְשָׁם, לְדַבְרִים 20
 26 נַחֲתוּיִם בְּגַשְׁמִיּוֹת וְהַבְּרוּר 21
 27 עַל-יְדֵי [הַגְּלוּי שֶׁהָאִיר 22
 28 עַל-יְדֵי שְׁלֵמָה, וּבְפֶרֶט 23
 29 עַל-יְדֵי] הַגְּלוּי שֶׁהָאִיר 24
 30 בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ הִיָּה בְּדָרָךְ 25
 31 מְנוּחָה, מְבַלֵּי לְבוֹא בְּמַגַּע עִם 26
 32 הַגַּשְׁמִיּוֹת וְהָרַע דִּשְׁלֵמָה הִיָּה 27
 33 בְּמִקְוֵמוֹ, בְּמִקְוֵמוֹ מְלַחְמָה 28
 34 בִּירוּשָׁלַיִם, וְהַנִּיצוּצוֹת שֶׁל 29
 35 הַקְּדוּשָׁה (גַּם) הַנִּיצוּצוֹת 30
 36 שֶׁבְּמִקְוֵמוֹת הַרְחוּקִים) 31
 37 נִמְשָׁכוּ אֵלָיו מֵעֲצָמָם 32
 38 כְּמִסּוּפֵר עַל מַלְכַת שֶׁבַח שֶׁבָּאָה

ביאור בדרך אפשר

43 האור של נרות חנוכה מאיר את החשף דרשות הרבים הוא (לא
 44 על-ידי שהוא יורד למקום החשף להאיר אותו, אלא) באפן
 45 דבדרף ממילא מבלי 'התלבשות' והתעסקות ישירה עם החושך.
 46 ועל-פי-זה צריך באור עוד יותר בזה שגור חנכה מצוה
 47 להניחה על פתח ביתו

חנכה הוא אור שלמעלה מהשתלשלות, אור בלתי
 מגבל, הרי גם באם היו בפנים, הִיָּה ביִכְלָתָם לְהַאִיר
 ברשות הרבים²⁶ (פִּיּוֹן שֶׁהָאֹר שְׁלֵהֶם הוּא אֹר בְּלִתי
 מגבל). ובפֶּרֶט לְפִי מַה שֶׁנִּתְבָּאָר לְעֵיל (בְּדַבּוּר הַמִּתְחִיל
 'פְּדָה בְּשָׁלוֹם'²⁷) בְּעֵנִין הַחֲלוּק בֵּין הַבְּרוּר עַל-יְדֵי הַגְּלוּי
 שֶׁהָאִיר בְּמִשְׁפָּן לְהַבְּרוּר עַל-יְדֵי הַגְּלוּי שֶׁהָאִיר בְּבֵית
 הַמִּקְדָּשׁ, דִּהְבְּרוּר שֶׁעַל-יְדֵי הַגְּלוּי דִּמְשָׁפָן הִיָּה (כְּמוֹ)
 בְּרוּר בְּדָרָךְ מְלַחְמָה, שֶׁהִמְשִׁיפָן הִיָּה מְהֵלֶךְ בְּמִדְבָּר בְּכַדֵּי
 לְבַרר וְלַהַעֲלוֹת אֶת הַנִּיצוּצוֹת שֶׁנִּפְּלוּ לְשָׁם, וְהַבְּרוּר
 עַל-יְדֵי [הַגְּלוּי שֶׁהָאִיר עַל-יְדֵי שְׁלֵמָה, וּבְפֶרֶט עַל-יְדֵי]
 הַגְּלוּי שֶׁהָאִיר בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ הִיָּה בְּדָרָךְ מְנוּחָה, דִּשְׁלֵמָה
 הִיָּה בְּמִקְוֵמוֹ, וְהַנִּיצוּצוֹת (גַּם) הַנִּיצוּצוֹת שֶׁבְּמִקְוֵמוֹת
 הַרְחוּקִים) נִמְשָׁכוּ אֵלָיו מֵעֲצָמָם. וּמִזֶּה מוּבָן לְכַאוּרָה
 בְּמִפְּל־שָׁפָן בְּנוֹגַע לְהָאֹר דְּנֵרוֹת חֲנֻכָּה שֶׁהוּא לְמַעְלָה גַּם
 מֵהָאֹר שֶׁהָאִיר בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, דִּזֶּה שֶׁהוּא מֵאִיר אֶת
 הַחֲשָׁף דְּרִשּׁוֹת הַרְבִּיּים הוּא (לֹא עַל-יְדֵי שֶׁהוּא יוֹרֵד
 לְמִקְוֵמוֹ הַחֲשָׁף לְהַאִיר אוֹתוֹ, אֲלֵא) בְּאִפְּן דְּבְּדָרָךְ מִמִּילָא.
 וְעַל-פִּי-זֶה צָרִיךְ בְּאֹר עוֹד יוֹתֵר בְּזֶה שֶׁגֵּוֹר חֲנֻכָּה מְצוּה
 לְהַנִּיחָה עַל פֶּתַח בֵּיתוֹ מִבְּחוּץ.

מבחוץ לשם מה יש צורך בזה
 ולמה אי אפשר שהאור של נרות
 חנוכה ידלק בפנים ויאיר את
 החושך השורר בחוץ, קל-וחומר
 משלמה המלך שישב במקומו
 והאיר את הניצוצות הרחוקים
 ביותר.?

(ד) ויובן זה בהקדים מה
 שכתוב²⁸ יודוך ה' כל
 מעשיך וחסדיך
 יברכוכה, ומבאר
 אדמו"ר (מהורש"ב)
 נשמתו-עדן במאמרו
 'דבור המתחיל' פדה
 בשלום שבהמשך
 תער"ב²⁹ (הובא בדבור
 המתחיל 'פדה בשלום'
 שנאמר פי"ט כסלו³⁰
 שנה זו, תשכ"ו, ויצא לאור עם
 ביאור בדרך אפשר בדבר
 מלכות' לפרשת וישלח), דזה
 שחסדיך יברכוכה הוא
 בסמיכות ובהמשך
 ליודוך ה' כל מעשיך,
 הוא, משום שקיים קשר תוכני-
 פנימי בין שני חלקי הפסוק אף
 שבראשון נאמר "יודוך" ובשני
 נאמר "יברכוכה" פי
 ההמשכה (ברכה) שהיא
 מלשון המשכה, כמובא בחסידות
 שהדבר מובן גם מלשון המשנה
 "המברין את הגפן" שפירושו
 כיפוף העץ מלמעלה למטה)

(ד) ויובן זה בהקדים מה שכתוב²⁸ יודוך ה' כל מעשיך
 וחסדיך יברכוכה, ומבאר אדמו"ר
 (מהורש"ב) נשמתו-עדן במאמרו 'דבור המתחיל' פדה
 בשלום שבהמשך תער"ב²⁹ (הובא בדבור המתחיל
 'פדה בשלום' שנאמר פי"ט כסלו³⁰), דזה שחסדיך
 יברכוכה הוא בסמיכות ובהמשך ליודוך ה' כל מעשיך,
 הוא, פי ההמשכה (ברכה) שעל ידי חסדיך היא ממקום
 נעלה מאד (אור-אין-סוף שלמעלה מהשתלשלות)
 שאין שיף בו השגה אלא הודאה בלבד, יודוך. ולכן
 שעל ידי חסדיך היא ממקום
 שלמעלה מהשתלשלות) שאין
 אלא הודאה בלבד, יודוך כי לא ניתן להבין ולהשיג אותו ואפשר רק
 להודות בקיומו ולהאמין בו. ולכן נאמר בפסוק זה וחסדיך

(26) כהאור דנרות המקדש שהאיר גם בחוץ, ועד ש"עדות היא לכל באי עולם כו" (מנחות פו, ב.) (27) סעיף ח. (28) תהלים קמה, י. (29) ח"ב ע' תשסו ואילך. (30) סה"מ תשכ"ו ע' זו ואילך.